

LITURGIE VAN DE LUCHTHAVEN

Verklarende woordenlijst

17 juni 2024 | 16.45 - 19.30

Namens Podium voor Architectuur Haarlemmermeer en Schiphol
*Ter viering van de Baanbrekende Boekpresentatie
van Theo Baart en Tijs van den Boomen*

- 1. Anticiperend handhaven** – Het níet handhaven van geluidsnormen rond Schiphol als ‘overschrijdingen het gevolg zijn van het gebruik van de start- en landingsbanen die voor omwonenden de minste overlast veroorzaken’. Begon in 2015 en is ondanks protesten van het ILT nog steeds staand beleid.
- 2. Balanced Approach** – Europese procedure die moet worden gevolgd bij maatregelen voor de vermindering van de capaciteit. Belangrijk wapen voor luchtvaartmaatschappijen om krimp aan te vechten.
- 3. Bestaand stedelijk gebied** – Een ‘stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca’. Klinkt helder, maar dat is het in de praktijk vaak niet. Kan in combinatie met de LIB5-zone grote impact hebben op de bouw van nieuwe woningen.
- 4. dB-contour** – Een lijn op de kaart die de geluidsbelasting markeert. Binnen de 48 dB-contour is die belasting bijvoorbeeld hoger dan 48 dB, daarbuiten lager. De geluidscontouren worden elke vijf jaar opnieuw berekend.
- 5. Ernstige hinder (bereknen)** – Schiphol mag jaarlijks een maximaal aantal ‘ernstig gehinderden’ veroorzaken. Dat wordt niet bepaald met een meting, maar met een periodieke berekening (op basis van de verwachte geluidsbelasting, een standaardwoningbestand en de dosis-effectrelatie).
- 6. Geluidscontour** – Een lijn die punten met een gelijk geluidsniveau met elkaar verbindt. Belangrijk zijn bijvoorbeeld de 48 en de 58 dB-contour.
- 7. Geluidshinder** – Volgens de Gezondheidsraad en de WHO: ‘een gevoel van afkeer, boosheid, onbehagen, onvoldaanheid of gekwetstheid, dat optreedt wanneer het geluid iemands gedachten, gevoelens of activiteiten beïnvloedt.’ De gemeten geluidshinder kan slechts voor maximaal een derde worden verklaard door het geluid sec.
- 8. Geluidsstelsel** – Het Nieuw Normen- en Handavingsstelsel Schiphol (NNHS) schrijft voor dat Schiphol díé start- en landingsbanen inzet die gegeven de omstandigheden (bijvoorbeeld weer en zicht) het minste hinder voor de omgeving opleveren. Heeft nooit een wettelijke basis gekregen, maar is nog altijd de leidraad voor het baangebruik.
- 9. Gevel zonder zicht (gzz)** – De gevel die geen vliegtuigen ‘ziet’ is de geluidsluwe zijde van een gebouw. Het tegenovergestelde van de gzz is de gmz: de gevel met zicht.
- 10. Handhavingspunt** – Punt in het landschap waarvoor de grenswaarde van de hoeveelheid geluid is vastgelegd in het Luchthavenverkeerbesluit. Er zijn ‘35 handhavingspunten etmaalperioden’ en nog eens 25 alleen voor de nacht. Voor al deze punten wordt het geluid berekend op basis van de werkelijke vliegbewegingen, overschrijdingen van de toegestane hoeveelheid hebben sinds 2015 geen directe gevolgen meer.
- 11. Hub** – De internationale luchtvaart is georganiseerd volgens het hub-and-spoke-systeem. Via spokes (spaken) worden passagiers van kleinere luchthavens naar een hub (naaf) gebracht: een grote luchthaven waar ze kunnen overstappen. Schiphol is een van de vier hubs in Europa.
- 12. LIB-zones** – Zones rondom Schiphol met bouwbeperkingen in verband met geluidshinder en externe veiligheid. Ze lopen van LIB1 (zeer streng) tot LIB5 (gemotiveerde afwijking mogelijk).
- 13. Luchthavenindelingbesluit (LIB)** – De veiligheids- en gezondheidsregels voor de ruimtelijke ordening. Geldt zowel binnen het luchthavengebied als rondom Schiphol en gaat zowel over geluidshinder en externe veiligheid, als om vliegveiligheid (de hoogte van

gebouwen en de grootte van open wateren in verband met vogels). Alle beperkingsgebieden, waaronder de LIB-zones, zijn te vinden op lib-schiphol.nl.

14. Luchtruim – De ruimte boven Nederland is opgedeeld in een civiel en een militair luchtruim, respectievelijk onder controle van de LVNL en defensie. Het luchtruim boven ongeveer zevenenhalve kilometer valt onder EUROCONTROL.

15. Luchtruimherziening – Sinds 2017 wordt gewerkt aan een nieuwe indeling van het Nederlandse luchtruim. Het schrappen van het militaire oefengebied in Zuid-Nederland maakt een vierde fix mogelijk.

16. Noise Monitoring System (NOMOS) – Een netwerk van microfoons op hoge palen die het geluid van startende en landende vliegtuigen registreren. Anders dan de berekeningen van geluid bij de handhavingspunten, zijn deze metingen niet wettelijk verankerd. De data zijn te raadplegen op tinyurl.com/3cp879hm.

17. NOVEX Schipholregio – De Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX) wees in 2022 zestien gebieden aan waar nationale en regionale belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Het was een verrassing dat Schiphol op die lijst terechtkwam: de luchthaven verloor haar uitzonderingspositie en moet voortaan rekening houden met regionale belangen.

18. Preferentieel baangebruik – Het zoveel mogelijk gebruiken van dié start- en landingsbanen die op een bepaald moment de minste overlast geven voor de omgeving. De twee banen die daarvoor het meest in aanmerking komen zijn de Polderbaan en de Kaagbaan, de zogeheten preferente banen.

19. Schiphol Area Development Company (SADC) – Naamloze vennootschap die bedrijventerreinen rond Schiphol ontwikkelt en beheert, een deel van deze terreinen heeft SADC ook in eigendom. Aandeelhouders zijn de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, de provincie Noord-Holland en Schiphol (elk voor een kwart).

20. Scheggen – Groenzones die vanuit Amsterdam naar buiten waaieren, zodat elke inwoner binnen tien minuten fietsen in het groen kan zijn. Dit stedenbouwkundig concept uit de jaren dertig is springlevend, zo is de Westeinderscheg nog volop in ontwikkeling.

21. Slots – Een slot is de toestemming om op een bepaalde dag en tijdstip te mogen landen en opstijgen. Deze rechten zijn felbegeerd. Als een maatschappij op jaarbasis minstens tachtig procent van haar slots gebruikt, worden die het jaar daarna verlengd (mits de capaciteitsdeclaratie dat toelaat). ACNL is verantwoordelijk voor de uitgifte van slots.

22. Transferpassagier – Iemand voor wie het overstappen de belangrijkste reden voor het gebruik van de luchthaven is: hij of zij komt met een doorgaande vlucht aan en vertrekt met een ander vliegtuig. Een variant is de transitpassagier, die met hetzelfde vliegtuig vertrekt als waarmee hij of zij aankomt, zonder het douanegebied te verlaten.

23. Verlenging Noord/Zuidlijn – Sinds 2019 wordt gewerkt aan plannen om de Amsterdamse metro door te trekken naar Schiphol en Hoofddorp, om zo de treintunnel onder Schiphol, het grootste Nederlandse spoorwegknooppunt, te ontlasten. In 2023 schrapte het Rijk de daarvoor gereserveerde 1,5 miljard euro, de 900 miljoen voor planontwikkeling bleef wel staan. Wordt vervolgd.

24. Vliegtuigbeweging – Een vlucht bestaat uit een start en een landing, dat zijn twee vliegtuigbewegingen. Bij de limitering van het gebruik van Schiphol gaat het niet om aantallen vluchten of vliegtuigen, maar om vliegtuigbewegingen, meestal afgekort tot vliegbewegingen.

Voor de volledige woordenlijst adviseren wij u het boek ‘Leven onder het luchtruim’ aan te schaffen.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increasing demand for health care services. The population of the UK is increasing, and the number of people who are aged 65 and over is increasing rapidly. This has led to an increase in the number of people who are in need of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

Another reason for the increase is the increasing demand for health care services from the private sector. The private sector is becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector. The private sector is also becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

A third reason for the increase is the increasing demand for health care services from the voluntary sector. The voluntary sector is becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector. The voluntary sector is also becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increasing demand for health care services. The population of the UK is increasing, and the number of people who are aged 65 and over is increasing rapidly. This has led to an increase in the number of people who are in need of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

Another reason for the increase is the increasing demand for health care services from the private sector. The private sector is becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector. The private sector is also becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

A third reason for the increase is the increasing demand for health care services from the voluntary sector. The voluntary sector is becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector. The voluntary sector is also becoming increasingly important in the provision of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increasing demand for health care services. The population of the UK is increasing, and the number of people who are aged 65 and over is increasing rapidly. This has led to an increase in the number of people who are in need of health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the public sector.